

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

D[omi]nica post octauas pe[n]tecostes Quinta Euangeliu[m]. Cu[m]
turb[a]e irruerent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A magnos defectus. Circa presens euā gelium vbi dicitur: Estote misericordes. Motandum est q̄ duo tenemur proximo sc̄z compassionē cordis et beneficiū operis/ si aſſit facultas: a p̄mo nullus excusa/ tur quia omnis ho/ vno debet compati/ proximo afflito et/ in necessitate con/ ſtituto: a ſecundo ſ. beneficio operi ex/ culſant multi: ſcili/ cetur quādo facultas deest: ſi facultas ad/ est: tūc in necessita/ te proximo q̄libet tenerat ſubuenire.

L. Bo. 3. c. **Unde** dicitur. Si quis habuerit ſub/ ſtantia huius mun/ di: et viderit fratrem ſuum necelle habe/ re: et clauerit viſce/ ra ſua ab eo: quo/ modo charitas dei manet in eo: quā/ dice ret/ nullo mō:

ergo ſignum eſt q̄ charitas dei non eſt in illo homine. Unde ex iam dictis patet: q̄ nō dare elemosynam cum non haberet nō eſt ſignum q̄ charitas dei non eſt in tali homine: ſed non compati pauperibus et tribulatis: eſt ſignum q̄ charitas dei non eſt in eo. Unde elemosyna interior: ſcili/ cetur compaſſio cordis eſt maior elemosyna q̄ datio nutrimenti. Sequit̄ hic in euā gelio. Molite iudicare. Unde hic querit. vitrum omnia dubia ſint in meliore par/ tem interpretanda? Respondeatur b̄m ſanctum Thomam de aquino: q̄ qui habet malā opinionem de aliquo ſine cauſa le/ gitima iniuriatur eidem: ideo quilibet in omni cauſa dubia debet factū vel dictum primi in melius interpretari. Et melius eſt q̄ aliquid frequenter fallatur habēt bo/ na mōdum opinionem de aliquo malo: q̄ rariuſ fallatur habens malam opinionem de aliquo bono: quia ex hoc ſit iniuria ali/ qui inq̄ autem ex primo, hec ille. Sequi-

tur nunc. Date et dabitur vobis. Unū bic queritur. Utrum dare elemosynam ſit in precepto? Respondetur b̄m sanctū Tho/ main vbi ſupra: quia cum dilectio proprie/ mi ſit in precepto: necesse eſt omnia illa ca/ deſere ſub precepto:

De elemo/ ſna quo/ mō cadat ſub decepto

sine quib⁹ dilectio/ proximi non ferma/ tur. Ad dilectionē autē proximi per/ tinet: vt ei nō ſolū velimus bonū: ſed etiā operemur bo/ num. unde dicitur: Non diligam ver/ bo neq̄ lingua: ſed opere et veritate. Et ideo elemosyna rum largitio eſt ſub/ precepto debitissi/ circumstantiis ob/ ſeruatis: q̄ in dan/ te ſi ſuperfluum/ et in recipiente nece/ ſitas: als vero eſt in confiſſio: non in precepto.

1. Bo. 3. v.

D. M. 3. v.

Officiale. v. post octauia Penteco.

Surta locum. ſic dicitur.

iþe ſtabat ſec⁹ ſtagnū genezaret

Olim turbę irruerēt in ielū. Postilla Luce. v. Historia huius euāge/ lii facta eſt anno christi. xxxi. viij. kalendas Maii. feria. iii. indi/ one. iiij. luna. xv. Ante initium illius euā/ gelii ſcribit sanctus Lucas: q̄ omnes qui/ habebat infirmos varijs lagoribus du/ cebat illos ad ielū. At ille ſingulis ma/ nus imponens curabat omnes. Post hoc ſequitur euāgelium bodiernum. a C. L. turbę irruerent in ielū. Bora. ecce turbarum deuotio: nunq̄ legitur tantus ſcribarum et pharifeozum ad christū con/ curſus proper verbū dei dulcedinem enim ſuam deus abscondit a ſapienſibus et prudentibus et reuelat eam paruulis. b C. Ut audirēt. ver. dei. q̄r. eſuriebat audire verbū dei: ideo irruerāt in eū p̄ne/ nimia deuotio audiebat eū. c C. Et ipſe ſtabat ſe. ſtag. Gene. Ly. eſt lacus ma/ gnus q̄ qua trāſit iordanis: et aliquid vocat/ mare galileę: quia trāſit q̄ mediū galileę.

Dñica. v. post octa. Pentecostes

Ea **C**um vidit duas naues secus stā-
id est ad littus stagni. **d** **P**iscis autē
descenſ. de nauibus ad littus. **c** **E**t
lauabat retia. s. amouentes immundi-
cias ut retia plicarent. **d** **A**scendens
autem in vnam
nauiculum que
erat simonis. id
est petri. **e** **R**o-
gauit eum a ter-
ra reducere pu-
ſillum. **L**yra. vt
de naui populi fe-
dente in littore cō-
uenientius doceret.
f **E**t sedēs. cā ſ
doctoris auctorita-
te vtris. **g** **D**o-
cebat de nauicu-
la turbas. **E**t ceſ-
ſauit aut̄ loqui.
id est poſt & finiuit
ſermonem ſuum.
b **D**ixit ad ſi-
dē ad petrum.
f **i** **D**uc in altū.
z **y**. hoc ē ad locū
aque magis. pſuſ/
dū. qui est conueni-
entior ad pſicādā.
k **E**t laratere
tia vſa i captiu-
ſeſ pſicā. **l** **E**t
repondens ve-
ter̄ dixit il. **P**re-
ceptor per totā
noctem labora-
nihil cepim⁹. **L**y-
ra. qz tuis diligen-
tiam magnā adbi-
buerim⁹. in **T**u-
verbo aut̄ tuo.
Borra. id est obe-
diendo verbo tuo.
v **L**atabo re-
te. Et cum hoc
ſecilient. id est cā
larapent retia i ver-
bo dū. i. o. **S**on-

- A** a **S**tupor em̄ circūdederat eū: id est admiratio magna, ppter facta Christi insolita. b **C**et omnes qui cum illo erāt in captura piscī quā cuperāt. Similiter autē Jacobū & Ioannē filios zebedei qui erant socij simonis. Illi filii zebedei dederant in alia nauis: et erāt cōsanguinei christi. I. filii sororis beate marie virginis. c **C**et ait ad simone iēsus. Lipsū solando. d **C**holiti mere ex hoc. i. de cetero. e **I**am eris hoies capiens. p sanam doctrinā trahens ad vitā eternā. Hoc postmodū ostensū est ut dicit: vbi Petrus in vno sermone cōuerit tria misericordia. f **C**et subductū ad terrā nauibus relatis omnib⁹, scilicet nauibus et nauis instrumentis. g **S**ecuti sunt eū. i. simo petrus et ali⁹ q̄ erāt cū eo. **C**irca pīs euā gelius vbi dicitur. Cā turbe irruerēt in iēsu ut audirent eū. Hugo de prato dicit: q̄ tripliciter circa verbum dei. Quidam audiuntur circa verbum dei. et nō faciunt: et isti sunt mali et acriter verbantur. Unde dicit. Servus sciens voluntatem dñi et nō faciens: plagis vapulabit multis. Quidam nec audiūt nec faciunt: et isti sunt pessimi: quia contemnūt et audire et facere: et quodlibet istorū potest esse peccatum mortale: quia quis aliquid ignorans feci in incredulitate. Tamē ignorans crassa et supina et affectata nō exceptatur de se potest esse mortale: eū separa regno chriſti. **V**nus ap̄ls. Qui ignorat ignorabit. **I**. Corin. 14.6. Quidā audiūt verba dei et faciunt: et isti sunt beati. **V**nus. Beati qui audiuntur **L**u. II. 19. verba dei et cetero.
- B** a **C**ontra. **S**tupor em̄ circūdederat eū: Et omnes qui cū illo erāt ī captura piscī quā cuperāt. Similiter autē stupor circūdederat. **I**acobū et ioannē filios zebedei: qui erāt socij simonis. Et ait ad captura piscī: mōstrauit tibi p̄ ero deinceps homines capiens: et ad portū salutis trahens. **S**imone iēsus: Nō timere: ex hoc lām eris hoies capiēs: et subdūctus ad terrā nauib⁹ relictis omnibus secuti sunt eum.
- D**ñica. VI. post octauas pēte costes Euāge. Matth. V. c. circa medium.
- F**ilio tépe: Dixit iēsus dī. su. Amē dico vobis:
-
- at celum et terrā: iota vñū aut vñus apex non preteribit a lege donec omnia siant. Item apex masculini generis dicēt summa: a pedibus remota. Et quandoq; apex dicitur lucerna. Et p̄prie dicunt apices littere illę alte que in frontispicūs inrorum scribuntur. Frontispicium dicitur

Isi a Postilla
bunda
ue. iii.
yestra
zē. Matth. v. I. I.
storia huius euāgeliū facta ē anno chriſti. xxxi. Id. Julij. feria. vi. luna. xvij. indicio. iii. Ante initū huius euāgeliū scribit sanctus Matthē: q̄ chriſtus dixit discipulū suis. Sic luceat lux vestra corā hominibus: ut videant oga vestra bona: et glorificant patrem vestrū qui in celis est. Molite putare quoniam veni solvere legem aut p̄petras. Non veni soluere sed implere. Amen dico vobis: donec tranſe-